

Яна Олексіївна Кириленко
 Анна Сергіївна Єліна
 Анастасія Валеріївна Гузь

Національний відбір на Євробачення-2025 як інструмент формування української культурної ідентичності: сценічно-виконавський вимір

УДК 784.092(100):316.7(477)
 DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-2.12>

Яна Олексіївна Кириленко
 кандидат мистецтвознавства, доцент,
 доцент кафедри академічного
 та естрадного вокалу,
 заступник декана з наукової
 та міжнародної діяльності
 Київського столичного університету
 імені Бориса Грінченка
 ORCID: 0000-0001-9823-3897

Анна Сергіївна Єліна
 викладач кафедри хореографії
 Київського столичного університету
 імені Бориса Грінченка
 ORCID: 0000-0001-8705-0200

Анастасія Валеріївна Гузь
 викладач кафедри академічного
 та естрадного вокалу
 Київського столичного університету
 імені Бориса Грінченка
 ORCID: 0000-0001-5774-7605

У статті розглянуто Національний відбір на Євробачення-2025 як важливий інструмент формування української культурної ідентичності. Особливу увагу приділено аналізу сценічних виступів фіналістів відбору, їхнього вокально-виконавського стилю та творчих підходів до музично-сценічного оформлення композицій. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю детальнішого вивчення музично-сценічної репрезентації українських естрадних виконавців у контексті сучасних глобальних трендів. Мета роботи – обґрунтувати значення Національних відборів як механізму формування культурної ідентичності, а також здійснити аналіз сценічно-виконавських образів, які раніше не були предметом глибокого наукового розгляду. Новизна дослідження полягає у трактуванні національного відбору як феномену, що визначає культурну присутність виконавців та відображає різноманіття української музичної сцени. Вперше проведено комплексний аналіз шоу-образів і виконавських манер фіналістів, що досі не були широко представлені у науковому дискурсі. Аналітична частина статті ґрунтується на дослідженні десяти найяскравіших авторських композицій фіналістів національного відбору, зокрема шістьох сольних виконавців (Влад Шериф, KRYLATA, Маша Кондратенко, Абіє, FIİNKА, KHAYAT) та чотирьох музичних гуртів («ДК Енергетик», «Future Culture», «MOLODI», «Ziferblat»). Розглянуто ключові аспекти шоу-виступів: вокальну майстерність артистів, режисерське та хореографічно-пластичне бачення постановок, сценічну перформативність, музично-візуальну креативність, імідж виконавців та їхню відповідність сучасним європейським тенденціям. Окремий акцент зроблено на аналізі сценографічних та світлових рішень, які впливають на сприйняття виступу глядачами. З'ясовано вплив пісенного конкурсу на популяризацію української музичної культури та її інтеграції у міжнародний контекст, що сприяє формуванню позитивного культурного іміджу України у світі.

Ключові слова: естрадне мистецтво, пісенний жанр, Євробачення, національний відбір, культурна ідентичність, вокальна майстерність, сценічно-виконавський образ, аранжування, сценографія, перформативність.

Постановка проблеми. Тема статті є актуальною у контексті сучасних культурних процесів, оскільки Національний відбір на Євробачення-2025 виконує роль важливого інструменту вираження культурної ідентичності України. Зокрема, через вокально-сценічне мистецтво та художнє виконавство створюється простір для репрезентації національних традицій і сучасних музичних тенденцій. Актуальність дослідження також зумовлена відсутністю ґрунтовних наукових робіт, які розглядають Національні відбори Євробачення у контексті формування культурної ідентичності.

В умовах глобалізаційних викликів, коли збереження національної самобутності є пріоритетним завданням, такий пісенний конкурс виконує важливу роль у підтримці та популяризації української музичної культури. Саме у цьому контексті питання культурної ідентичності набуває особливої значущості, адже естрадне виконавсько-сценічне мистецтво виступає ключовим механізмом актуалізації національної спадщини у міжнародному просторі.

Сучасне Євробачення перетворилося на потужну глобальну медіаплатформу, яка з кожним роком набуває все більшого значення. Воно дає

країнам можливість не лише презентувати свої культурні особливості, а й формувати власний міжнародний імідж. Національні відбори, виходячи за межі внутрішнього контексту, стають ефективним засобом розвиненої дипломатії, самовираження та глобального впливу на аудиторію.

Аналіз актуальних досліджень. Більшість сучасних досліджень зосереджені на Євробаченні як загальнокультурному явищі, тоді як Національні відбори залишаються поза увагою, хоча вони є важливим інструментом вираження української культурної ідентичності та виконавсько-сценічного мистецтва. Аналіз цього феномена відкриває нові перспективи для розуміння взаємодії культури, музики та мистецтва, що формують наративи та сприяють самовираженню.

Питання культурної ідентичності є в центрі уваги сучасних науковців, оскільки воно відображає процеси глобалізації, трансформації національної самосвідомості та збереження духовної спадщини, що підтверджується численними міждисциплінарними розвідками. Поняття «місце пам'яті» за словами А. Богачова, є основою формування культурної ідентичності, оскільки вона не є абстрактним метафізичним феноменом, а перформативним

знанням, яке впливає на наше ставлення до культурних місць і об'єктів (Богачов, 2013). Ж. Денисюк у монографії досліджує вплив масової культури на національну ідентичність у глобалізованому світі, аналізуючи її стандартизовані механізми та роль візуальної складової, яка трансформує традиції, не руйнуючи «культурну матрицю» народів (Денисюк, 2017). Вивчаючи українську культурну ідентичність, Р. Поліщук у дисертації зазначає, що її основою є субстанційне ядро – універсалії культури та архетипи ментальності, яке визначає роль кожного в суспільстві, забезпечує його структурну цілісність, впливає на світогляд українців і зберігає національну культуру в умовах глобалізації (Поліщук, 2017).

У статті Л. Канішевська опрацьовує національно-культурну ідентичність у педагогічних дослідженнях, визначаючи її як усвідомлення національної належності, прийняття культурних цінностей і формування національної Я-концепції. Українські вчені підкреслюють зв'язок між національною свідомістю та ідентичністю, наголошуючи на ролі патріотизму, історичної пам'яті, мови та міжнаціональної толерантності (Канішевська, 2020). О. Рукомойнікова аналізує соціально-культурну ідентичність у сучасних умовах, зокрема засади формування народної українки, що зберігаються в традиціях та звичаях. (Рукомойнікова, 2023). Є. Павліченко досліджує, як національна ідентичність конструюється через візуальні образи, виокремлюючи ключові маркери, такі як національно-державні атрибути, культурні елементи, символіка та колористика, що активно використовуються в сучасній візуальній культурі України для вираження національної самобутності (Павліченко, 2023).

Академічне вивчення сценічно-виконавських вимірів Євробачення є порівняно новим напрямом, хоча окремі його елементи вже були досліджені в рамках естрадознавства та музикознавства. Дисертація М. Дружинець сфокусована на опрацьовуванні еволюційних етапів українського естрадного музичного мистецтва з кінця ХХ до початку ХХІ ст. в контексті національних євроінтеграційних процесів. Нею охарактеризовано результати участі України в Євробаченні, євроінтеграційний аспект пісенного конкурсу розглянуто на прикладі таких українських виконавців як Руслана, Джамала, Верка Сердючка, Злата Огнєвіч, Міка Ньютон, Melovin (Дружинець, 2021). В. Колосок у статті аналізує специфічні властивості сучасних українських естрадних хітів та оцінює їх значення через призму міжнародних досягнень на прикладі композицій-переможців міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення» 2004 року («Дикі танці», Руслана), 2016 року («1944», Джамала) та 2022 року («Стефанія», Kalush Orchestra)» (Колосок, 2022). Я. Кириленко виокремлює критерії сценічно-виконавської

репрезентації композицій українських переможців «Євробачення» з огляду на індивідуальну стилістику виконавця (гурту), сценографічне рішення, особливості вокалу, сценічний образ та сучасне естрадне шоу (Кириленко, 2023). А. Бойко в публікації «Джамала як представник співочої культури сучасної України» робить висновки про характерні риси вокального та сценічного мистецтва співачки Джамали, підкреслюючи її унікальну виконавську стилістику та вплив на розвиток української музичної культури (Бойко, 2016).

Мета статті – дослідити Національний відбір на Євробачення-2025 як платформу для вираження української культурної ідентичності, визначити виміри вокально-виконавської майстерності учасників, проаналізувати їх сценічно-пластичні образи й видовищний потенціал виступів. **Наукова новизна** теми полягає в тому, що вперше: 1) розглянуто Національний відбір на Євробачення-2025 як окремий феномен, що досі недостатньо вивчений у контексті культурної ідентичності України; 2) визначено, що Національний відбір є інструментом формування української культурної ідентичності, заснованим на активному використанні музично-культурних та національно-історичних аспектів; 3) виявлено, що Національний відбір сприяє демонстрації української унікальності через сценічне мистецтво, вокально-музичні проєкти та візуальні образи; 4) запропоновано сучасний підхід до аналізу сценічно-виконавського виміру учасників цього річного Національного відбору, який враховує культурно-соціальні та політичні чинники виступів, а також властивості популярної естрадної музики.

Методологія дослідження ґрунтується на комплексності наукових підходів: 1) дедуктивний – для побудови логічної послідовності роботи, переходу від загальних положень до конкретних висновків щодо впливу Національного відбору на формування культурної ідентичності; 2) компаративний – для проведення порівняльного аналізу сценічного виконання, жанрової різноманітності та впливу сучасних трендів на українську музичну сцену; 3) жанровий та стильовий вид аналізу – для визначення взаємодії музичних жанрів і стилів із культурними особливостями країни; 4) емпіричний – для здійснення аналізу виступів учасників; 5) метод систематизації – для впорядкування та класифікації учасників Національного відбору пісенного конкурсу Євробачення-2025; 6) аналітичний метод та метод концептуалізації – для виявлення креативного потенціалу конкурсанти; 7) джерелознавчий – для опрацьовування відеоматеріалів та репрезентативного матеріалу; 8) метод музикознавчого аналізу – для опису естрадних композицій, виконаних на сцені.

Результати та їх обговорення. Інструмент формування української культурної ідентичності через

Національний відбір на Євробачення-2025 є важливим механізмом відображення та репрезентації культурних цінностей України на міжнародній сцені. У процесі конкурсного відбору важливу роль відіграє інтеграція музичних, культурних та історичних елементів, які формують національну ідентичність і популяризують її у світі. Учасники Національного відбору органічно поєднують народні традиції з сучасними естрадними тенденціями, вплітаючи в свої виступи оригінальні мелодії та ритми, автентичні інтонації, стилістичні інтерпретації, а також національні костюми та видовищні шоу, що відображають історико-культурний контекст України. Українська мова, як ключова частина культурної ідентичності, не лише підкреслює лінгвістичну та етнокультурну приналежність виконавця, а й слугує засобом збереження традицій. У цьому аспекті мовно-пісенна репрезентація постає символом національної єдності, що знаходить відгук у почуттях патріотизму та самосвідомості.

Сучасна сцена Євробачення слугує простором для вираження національно-культурної ідентичності через українську символіку, візуальні образи, вокальні й інструментальні техніки, народні музичні інструменти, традиційні костюми (вишиванки, прикраси, елементи народних ремесел), сценографію та хореографію (орнаментальні мотиви, природні образи, кольорові інтерпретації, поєднання народних і сучасних танцювальних стилів), а також віджеїнг і світлові ефекти.

Конкурсанти Національного відбору на Євробачення-2025 у своїх піснях та перформансах відображають актуальні соціально-політичні реалії України. Теми національної незалежності, боротьби жінок проти насильства, війни та післявоєнне відновлення країни стають потужними засобами вираження патріотичної тематики. Враховуючи глобальні музичні тенденції та розвиток естрадної популярної музики, виконавці поєднують традиційний досвід з актуальними сучасними стилями та жанрами. Синтез електронної музики, хіп-хопу, інді-попу, фанку, синтвейву, альтернативного року, EDM та R&B з елементами українського фольклору не тільки зберігає національну спадщину та формує нові музично-сценічні форми, а й робить її привабливою для молодіжної аудиторії.

Національний відбір на Євробачення-2025 – це суттєва подія в соціально-культурному житті України. Щороку даний конкурс спонукає громадян до національної гордості, відчуття єдності, виховує почуття ідентичності. Відбір учасників має певні правила: виконавці не можуть використовувати чужі вірші у тексті пісні, реліз твору повинен відбутися після Національного відбору, пісня не повинна містити ненормативну лексику, а її тривалість – не перевищувати 3 хвилини. Таким чином, у лонглист потрапило 20 виконавців із майже 400

поданих заявок. У фінал пройшли 10 учасників – Влад Шериф, KRYLATA, Маша Кондратенко, Абіє, FIİNKА, KHAYAT, «ДК Енергетик», «Future Culture», «MOLODI» та «Ziferblat». Дев'ять із них було обрано командою телеканалу «Суспільне», одну фіналістку (FIİNKА) обрали люди шляхом онлайн-голосування. Продюсеркою Національного відбору на Євробачення-2025 стала співачка Тіна Кароль, членами журі конкурсу – співачка Джамала, фронтвумен гурту «Go-A» Катерина Павленко та соліст гурту «Без Обмежень» Сергій Танчинець.

Пісенний конкурс Євробачення ґрунтується на взаємодії виграшної композиції, професійного виконання наживо, яскравого сценічного образу та музично-сценографічного шоу, а головною рисою артистів-учасників є вокально-сценічна майстерність та актуальність. Значна більшість фіналістів Національного відбору-2025 демонстрували вдалий симбіоз пісні та візуального перформансу, професійно-технічний живий вокальний саунд, донесення основних меседжів, показ уособлення культурного самовираження. Аналізуючи постановки композицій зазначених виконавців і колективів можна визначити, що кожен конкурсант обрав власний метод досягнення цілі, вніс у творчість глибинний сенс, піднімаючи і оспівуючи важливі теми для світової спільноти.

Порівняльний аналіз композицій буде відбуватись за такими критеріями: 1) головна ідея композиції, її актуальність; 2) вокально-виконавський рівень наживо; 3) сценічно-хореографічне, режисерсько-композиційне, сценографічно-світлове рішення; 4) імідж та образи; 5) виграшність композиції 6) спосіб впливу на глядача.

Виконавці Влад Шериф та KRYLATA представили актуальні для сучасного світу теми. Співак, автор пісень та режисер музичних кліпів, учасник вокального шоу «Голос країни 13» та бек-вокаліст alyona&alyona та Jerry Heil, **Влад Шериф** цього року взяв участь як самостійний артист із піснею «Wind of change», баладою з потужними приспівками і контрастними куплетами. У вокально-технічному плані композиція складна, має широкий діапазон і включає певну кількість виконавських складнощів. Співак добре володіє своїм голосом, майстерно використовує вокальний прийом «мікст», у приспіві звучать складні вокально-технічні фрагменти, рідко доступні чоловічим голосам. В оформленні номера використано теплі кольори, які підкреслюють ліричну емоцію та надають атмосфері витонченості. Пісня статична, без додаткових елементів сценографії, але динаміку додавали віджеїнг, димові та світлові ефекти. Основним символічним акцентом стала квітка, розміщена на костюмі біля серця, яка засвітилася в другій частині номера, яскраво підкреслюючи момент зміни всередині людини, коли вона знаходить свій шлях і віру, що є головною темою пісні.

Спільною рисою композицій Влада Шерифа та конкурсантки KRYLATA є тема вибору та збереження власних цінностей у складних життєвих обставинах. **KRYLATA** – це молода співачка та сонграйтерка з Нетішина, справжнє ім'я якої Анастасія Завадська. Артистка не вперше на сцені: вона бере участь у різноманітних благодійних концертах та великих фестивалях, зокрема Atlas United та Vyava United, була фіналісткою проєкту «Неймовірні дуети» у команді Jerry Neil. У 2024 році вона потрапила до лонглісту Національного відбору з треком «Queen», а цього разу вже вийшла у фінал з авторською піснею «STAY TRUE». У композиції Анастасія чітко сформулювала ключовий меседж, акцентуючи на відданості власним мріям та життєвому вибору, що ґрунтується на особистих прагненнях. Пісня є вокально складною, а виконавиця демонструє високий рівень технічної майстерності: широкий діапазон, володіння різноманітними способами звукоутворення, гнучкість голосу та органічне вплетення тембру в музичну тканину. Твір легко сприймається, проте не залишається в пам'яті глядача надовго.

Композиційне рішення будується на контрасті чорного та білого кольорів, які присутні в костюмах, візуальних проєкціях і світловому оформленні сцени. Така кольорова гама символізує протистояння темряви й світла, що перегукується зі змістом пісні: «Не втрачай себе для мене, станем світлом поміж темне». Виступ доповнюється розвитком пластичної драматургії, що розпочинається з одного боку сцени, створюючи візуальну проєкцію історії, яку розповідає вокалістка. KRYLATA постійно залишається у центрі уваги, встановлюючи зоровий контакт з артистами позаду, що підкреслює тісний зв'язок між її вокальною розповіддю та їхнім перформансом. Чоловічий дует передає контрастні емоції: на початку виступу виконавці одягнені в білі костюми, а їхня пластика символізує рівновагу та гармонію. У другій частині відчуття безсилля і розгубленості передаються через сценічне розділення танцівників та зміну їхніх костюмів на чорні. Окремий акцент зроблено на сценічному образі вокалістки: особливий атрибут – крило, що інтегровано у зачіску, не лише доповнює її стиль, а й ідентифікує її сценічний образ, відсилаючи до псевдоніма.

Основна візуальна відмінність номерів «Wind of change» та «STAY TRUE» полягає в кольоровій гамі: у постановці Влада Шерифа домінують теплі пастельні тони, а у KRYLATA – холодні контрастні відтінки, що створюють різні емоційні сприйняття. Ці видовищні рішення характерні для Євробачення та типові для формату пісенного конкурсу.

Кардинально інший рівень впливу на аудиторію формує композиція Маші Кондратенко «No Time To Cry» та вокально-танцювальна постановка KRAYAT на пісню «HONOR». Ці креативно-яскраві

композиції, що наповнені різноманітними сценографічними елементами, створені з метою привернення уваги іноземного глядача. Вони поєднують професійну вокально-технічну майстерність із нестандартними візуальними ефектами, що підсилюють загальне емоційно-художнє враження.

Маша Кондратенко – співачка, авторка пісень, акторка, блогерка та трендсетерка родом із Шостки Сумської області. Вона здобула популярність завдяки ролі в серіалі «Школа», участі в дитячому та дорослому «Голосі країни» та хітовій пісні «Ванька-Встанька», що підкорила мільйони слухачів. У Національному відборі 2025 року артистка постала в новому амплуа, поєднавши у своїй композиції електроніку, етно та хоровий спів, що суттєво відрізняється від її попереднього музичного стилю. Ця зміна стала справжнім відкриттям, продемонструвавши її багатогранність і довівши, що вона органічно звучить не лише в гумористичних композиціях.

Пісня «No Time To Cry» є технічно складною, а виконавиця демонструє широкий вокальний діапазон, володіння різними техніками змикання голосових складок та здатність швидко змінювати їх. Важливим елементом культурного самовираження стало використання народного виспіву у приспіві: «виє, виє вітер, плаче край вікна», що додає композиції автентичного звучання. Перформанс оформлений у достатньо різких кольорах – червоний, чорний, білий, що формують атмосферу містики, яка підкреслює мелодичні мотиви. Віджеїнґ та світлові ефекти максимально динамічні: використано об'ємний абстрактний бекграунд, стробоскоп та ефектне підсвічення окремих частин композиції. Сценографічно задіяно декілька планів і переміщення між ними героїв, що додає активності в розвитку постановки.

У виступі беруть участь дві бек-вокалістки та три танцівниці, які спочатку розташовуються на різнорівневих білих платформах, але з розвитком композиції поступово наближаються до глядача, посилюючи динаміку номера. Танцівниці виконують хореографію в стилістиці модерн-джаз, що пластично інтерпретує ритмічну структуру композиції. Використання реквізиту безпосередньо підкреслює зміст пісні, а фінальний акцент створюється появою на екрані сонця та застосуванням теплої світлової заливки, що імітує схід сонця після темної ночі. Постановка цього номера – одна з найдинамічніших і найяскравіших на Національному відборі 2025 року, з великою кількістю реквізиту, багатогранною композиційністю, виразними сценографічними рішеннями та креативним світловим оформленням, зокрема проєкцією відеокадрів на спини артистів.

Одним із найпотужніших і найефектніших номерів ефіру став вокально-танцювальний перформанс «HONOR» у виконанні **KRAYAT**. Аналізуючи

виконавську майстерність і загальну образність, співак вирізняється виразною подачею, харизмою, пластичністю та танцювальністю. Попри молодий вік, артист уже має власну аудиторію слухачів, оскільки раніше активно брав участь у різних вокальних шоу, зокрема «Голос країни». На цьогорічному Національному відборі він виступає не вперше – у 2020 році посів друге місце. У 2025 році виконавець повернувся з твором, що порушує тему національної гідності, свободи й честі, нагадує про зв'язок із родом і предками, усвідомлення власного коріння. Для втілення головної ідеї та формування образу було здійснено детальну режисерську експлікацію та концептуальну реалізацію постановки.

Кольорова гама костюмів представлена переважно в темних відтінках, що сприяє формуванню атмосфери містичності. Освітлення сцени варіюється в межах 25-50 відсотків, із додатковим використанням стробоскопічних ефектів і жовтих променів, які підсилюють мінімалістичний бекграунд (блискавки, символи, арки) та акцентують фокус глядача на сценічному дійстві. Композиція містить значну кількість хореографічного тексту, що відображає силу й динаміку музичної будови. Пластичність виконавців слугує засобом художнього вираження потужності й незламності образу, тоді як темпо-ритмічна структура танцювальної лексики органічно інтегрується у музичну основу пісні, підкреслюючи її характерні особливості.

Виступ КНАУАТ був одним із найскладніших серед усіх сценічних репрезентацій Національного відбору 2025 року. Журі конкурсу оцінили його найвищим балом, відзначивши високий професійний рівень вокалу, продумані композиційні рішення, динаміку та структурованість постановки. Водночас номер не перенасичений зайвими елементами, що дозволяє повною мірою передати авторський посил виконавця. Особливістю композиції є використання виконавцем давньоукраїнських слів, які вийшли з активного вжитку, зокрема «легін» і «плай». Це засвідчує глибинне прагнення до відродження української автентики та традиційної культури. У творі гармонійно поєднуються народна манера співу й сучасні вокальні техніки, що підкреслює вокальну індивідуальність виконавця. Темброві та манерні особливості КНАУАТ роблять його стиль унікальним і несхожим на інших. Зберігаючи фольклорні витoki української музики, артист водночас майстерно інтегрує сучасні тенденції, використовуючи засоби музичного мистецтва для їх актуалізації.

Доповнюючи тему національної ідентичності, варто відзначити ще одну композицію, забарвлену стилістичними особливостями української народної культури та синтезовану з сучасним мистецтвом, – «Дім» у виконанні **Абіє**. Співачка стала відкриттям Національного відбору на Євробачення-2025, а її псевдонім, що означає «зненацька», символізує

несподівану появу в музичному просторі. Абіє родом із Миргорода, веде активну волонтерську діяльність. З початку повномасштабного вторгнення вона виступає перед військовими разом із культурним десантом у Херсонській, Запорізькій та Харківській областях. Натхненням для створення пісні «Дім» стали її поїздки на деокуповані території та спілкування з місцевими жителями. Суттєвою відмінністю конкурсантки стала смілива артикуляція соціально значущої теми насильства над українськими жінками, що залишається особливо актуальною в сучасних умовах. Співачка не лише відтворила цей меседж у своїй композиції, а й підкреслила його після виступу, звернувшись безпосередньо до глядачів.

Пісня «Дім» глибоко пронизана народними інтонаціями. Використання дрибми як музичного інструменту, вокальної техніки йодль і поетичного тексту, наближеного до фольклорної традиції, дозволило співачці представити українську культуру в автентичному й водночас сучасному звучанні. Важливим аспектом впливу на глядачів став виразний приспів, що вирізняється мелодичністю та легко запам'ятовується з перших нот.

Яскраво-стилізований образ Абіє має виразні автентичні елементи українського вбрання, такі як криза (шийна прикраса у вигляді широкої стрічки, виготовленої з бісеру, нанизаних на нитку), пояс, фартух, червоне взуття. Оригінальним рішенням є деперсоналізація балету, використання червоних напівпрозорих хусток, що одягнені на обличчя. Основою кольорової драматургії композиції є поєднання червоного та білого забарвлення, що створюють потужний символічний ефект. По-перше, червоний колір, яскравий та імпульсивний, символізує життєву силу, енергію, а також любов і кров, що є джерелом життя та роду; по-друге, виражає глибокі емоції та зв'язок із землею, родом і національною ідентичністю. Білий, на контрасті, символізує невинність, чистоту та радість, доповнюючи червоний і додаючи гармонійної збалансованості у композицію. Таке поєднання кольорів не лише підкреслює національно-культурні мотиви, а й формує емоційно-насичений настрій.

Ефектним елементом оформлення сценічного простору є велика декорація, в якій танцівники розташовані у своїх осередках, ніби в окремих хатинках. Хореографічно-пластичні мотиви в пісенній виставі яскраво підкреслюють фразування, а контрольовано-абстрактна хореографія акцентує зростання напруги. Повітряні пушки посилюють динаміку руху головної героїні. Переміщення співачки на передній план і танцівників на подіум створюють інтерактивний перформанс із глядачами.

Сценічно-виконавське представлення композиції Абіє відзначається новаторською креативністю, цікавими композиційними рішеннями, а також

пластичними і світловими інтерпретаціями. Однак, на нашу думку, воно менш динамічне в порівнянні з постановкою виконавця KHAÿAT. Кольорове оформлення та світлорежисерське бачення номерів «Дім» і «HONOR» мають різні акценти, проте обидва викликають яскравий емоційно-чуттєвий вплив на сприйняття аудиторії. Ці перформанси відображують образну репрезентацію національно-культурної ідентичності, органічно поєднуючи її з сучасною стилістикою.

З виступів Національного відбору на Євробачення-2025 варто виділити композицію конкурсантки **FIÏNKA**, яка яскраво поєднує українські мотиви з сучасними ритмами. Її псевдонім, що означає «похресниця», є популярним на Батьківщині. Співачка акцентує на гуцульському діалекті, тому її авторська пісня «Культура» містить слова, характерні для жителів цієї місцевості. У своїй творчості вона прагне підкреслити важливість об'єднання, тепла та підтримки, адже в поетичному тексті звучить фраза «свій до свого по своє», що закликає людей бути поряд один з одним, допомагати, підтримувати та вірити. Композиція синтезує сучасні ритмічні біти з автентичними елементами: мелодією скрипки, використанням національних музичних інструментів, таких як сопілка, співом в народній манері та відкритим горловим звучанням. Щодо виконавської складності, пісня FIÏNKA має більш доступне вокальне рішення з помірним діапазоном і мінімальним використанням складних вокально-технічних прийомів, що дозволило акцентувати на ритмічності, емоційно-образній виразності та етнічному забарвленні.

Композиція «Культура» безпосередньо вказує на піднесення та звеличення української культури. На відміну від деяких інших виконавців, FIÏNKA оспівує важливі аспекти українського самобутнього життя за допомогою яскравого, веселого та трохи комедійного підходу. Співачка влаштувала на сцені світлу, легку та енергійну атмосферу, яка безперечно захоплює глядачів і налаштовує їх на позитивні хвилі. Об'єднання, цілісність країни та свідомість своєї території у «позитивному» оформленні – основні маркери цього твору, які учасниця майстерно використала, адже вони безумовно несуть у собі код нації. Виконавиця здобула народну підтримку, ставши десятою учасницею, за яку проголосували глядачі, і вдало взаємодіяла з аудиторією, створивши хепенінг на сцені.

Сценічний образ FIÏNKA є достатньо простим у фасоні, але підкреслений головним убором, схожим на «чільце» – жіноча прикраса родом з Гуцульщини, виготовлена з латуні, що складається з низки тонких орнаментних пластинок, що спадають на чоло. У постановці беруть участь чотири танцівники, кожен з яких має особливий дизайнерський образ, схожий на особливі елементи української культури (наприклад: писанка, мотанка, мавка).

Хореографія потужна і динамічна, стилістика хіп-хоп танцю повністю підкреслює ритмічну структуру музики та реп виконання вокалістки. У середині частини постановки команда опиняється на рухливій круглій платформі, і цей прийом створює образ музейних експонатів, що рухаються по колу для демонстрації руху та розвитку подій. Цілісну візуальну історію доповнюють віджеїнг та світло. Відео на екрані креативно залучає традиційні елементи – від творів мистецтва до видатних діячів культури. Композиція має унікальний відтінок національної ідентичності та вирізняється харизматичністю, експресивним настроєм, енергійним посилом.

Сценічні іміджи Абіє та FIÏNKA вражають енергетикою та емоційністю, хоча тематика їх пісень різна. Їх сценографія, кольорова гама, світлові прийоми, пластика і композиційні рішення підсилюють вокальні ідеї, відображаючи сучасне українське мистецтво з акцентом на автентичність та традиції.

Фінал цьогорічного Національного відбору був платформою для чотирьох музичних гуртів – «ДК Енергетик», «Future Culture», «MOLODI» та «Ziferblat».

Гурт «ДК Енергетик» – український постпанк-гурт, заснований у 2022 році, об'єднав Якова Марного (вокал), Всеволода Шутку (гітара) та Олександра «Фола» Фолянського (бас-гітара). Пісня «Сіль» ідеально відповідала стилю виконавців, даючи їм змогу зберегти свою самобутність. Молодий колектив у своєму творі передавав багатогранність життя та важливість кохання, підкреслюючи це рядками «Моя мила, до тебе й ні на мить не відведу свого погляду» та «життя не цукор, в ньому сіль». Композиція не вимагала потужного вокалу та складних технічних прийомів, що дозволило зосередитися на емоційному наповненні, а учасники гурту підкорювали серця глядачів мінімалізмом пост-панку, поєднуючи похмуре «темне» звучання, виразне гітарне соло та простий вокал. Експозиція номера представляє героїню, яка стає наскрізним образом усієї постановки, фіксуючи моменти з камерою в руках, а відеокадри транслиються в реальному часі на екран. Друга частина віджеїнгу складається з фото- та відеофрагментів (портрет дівчини, бобіни, касети), які доповнюють загальну атмосферу та підкреслюють мелодичну стилістику. Кольорова гама виконана в сіро-синіх відтінках, що разом зі статичним розташуванням артистів в одній локації створює спокійну атмосферу. Виступ займає свою нішу серед інших перформансів, вирізняється індивідуальністю та специфічними художніми рішеннями, які роблять його актуальним і привабливим для певної аудиторії прихильників.

Гурт «Future Culture» – найчисельніший колектив Національного відбору на Євробачення-2025. Андрій Литвиненко (барабани), Олексій Руденко (бас), Андрій Шулаков (гітара), Дар'я Ремез та Олексій Боднар (вокал) у пісні «Waste My Time»

синтезували жанри фанк, неосоул, R&B та хіп-хоп, створивши атмосферу насолоди моментом і відчуття життя тут і зараз. Яскравий, світлий номер, у якому рівень вокально-технічної майстерності дав змогу співакам продемонструвати професіоналізм. На відміну від гурту «ДК Енергетик», «Future Culture» використали двоголосся, що додало звучанню гармонічності. Позитивно-сонячна атмосфера вокальної композиції цілком підсилюється сценографією номера. На бекграунді зображені білі будівлі міста, які поступово наповнюються яскравими барвами, ніби розмальовка-образ, що додає легкості та невимушеності. Цей художній прийом повторюється в освітленні та костюмах: загальне світло динамічно змінює кольори на білих вбраннях артистів. Додатковим візуальним акцентом є абстрактний відеоряд, що супроводжує виконання приспіву. Фінальна сцена – це вихід учасників гурту на передню частину сцени, ближче до аудиторії, на тлі повністю розфарбованого міста. Таким чином, номер втілює чітко визначену емоцію та атмосферу, що гармонійно резонує з настроєм музичного матеріалу.

Гурт **«MOLODI»** – це дует Кирила Рогового та Івана Степанішева, які розпочали свою музичну діяльність як вуличні виконавці у Маріуполі. Композиція «my sea» була створена з метою привернення уваги до стійкості українського народу, акцентування світового фокусу на війні та підкреслення значущості збереження надії у кризові періоди. Незважаючи на відсутність виражених стилістичних елементів українського етнічного мистецтва, гурт порушує важливі патріотичні теми, інтерпретуючи їх у загальнолюдському філософському контексті, зрозумілому широкій аудиторії. Живий виступ вирізняється емоційною насиченістю, виразністю та енергетичною потужністю. Основний акцент був зроблений на змістовному поетичному тексті, що посилював сприйняття композиції. Особливістю пісні є мелодичний та запам'ятовуваний приспів, який надає їй хітового потенціалу та створює конкурентну перевагу перед виконавцями, чиї композиції не містять яскраво виражених «хукових» елементів.

Початок виступу в чорно-білій гамі підкреслює спокійну вокальну партію, а з наростанням динаміки фон наповнюється блакитними відтінками та анімаціями, що символізують воду, море та хвилі, створюючи єдиний художній простір, який підсилює зміст пісні. Окрім основних виконавців (вокаліста та барабанщика), на сцені розташовані чотири бек-вокалісти, чия пластика та індивідуальна траєкторія руху сприяють збереженню загального настрою. Цікавим сценографічним рішенням є динамічна платформа, яка упродовж виступу переміщується з лівої частини сцени в центр, акцентуючи кульмінацію пісні. Усі композиційні елементи постановки ретельно продумані

та органічно поєднані, що підкреслює її цілісність і головну ідею.

Аналіз виступів гуртів «ДК Енергетик», «Future Culture» та «MOLODI» засвідчує їхню високу актуальність у контексті сучасного музичного простору. Усі три колективи звернулися до важливих соціальних і культурних тем, проте реалізували їх по-різному. «ДК Енергетик» і «Future Culture» зосередилися на загальнолюдських проблемах, віддаючи перевагу власній музичній стилістиці та мінімізуючи український культурний код. Їхні виступи характеризувалися статичним розташуванням виконавців, динамічним віджеїнгом і світловим оформленням, що формувало атмосферу шоу. Гурт «MOLODI» натомість акцентував увагу на відображенні сучасних подій в Україні, що зробило композицію «my sea» емоційно близькою для слухача. Це посилює її виразність, динаміку й емоційний вплив, надавши їй більшої глибини порівняно з композиціями «Сіль» і «Waste My Time».

Переможцем фіналу Національного відбору 2025 став гурт **«Ziferblat»**, який представлятиме Україну на 69-му Пісенному конкурсі Євробачення-2025 у Швейцарії. Київський гурт у складі соліста Даниїла Лещинського, гітариста Валентина Лещинського та барабанщика Федора Ходакова – молоді хлопці, які славляться своєю прихильністю до незвичайної музики. Аудиторія цього чоловічого музичного колективу відзначає новаторські музичні рішення в їхніх композиціях, зокрема використання альтерованих ступенів в аранжуваннях, виразно акцентовані паузи, сучасні гармонічно-мелодичні звучання та тривалість деяких композицій до 7 хвилин. Колектив двічі брав участь у Національному відборі минулих років, проте не отримав достатньої підтримки глядачів.

Пісня гурту «Ziferblat» 2025 року «Bird of Pray» – це рефлексія на сучасні українські реалії, в якій переплітаються біль втрат, туга за домом і віра у майбутнє. Насиченим показником суттєвої відповідності до національної ідентичності є використання відповідного поетичного тексту «вертай-вертайся додому, рідна стежка...». Важливим аспектом інтеграції елементів української національно-культурної ідентичності є використання народних мотивів у вокальному виконанні. Соліст у співпраці з бек-вокалістами втілює народну манеру співу українською мовою у поєднанні з естрадним саундом англійською мовою, ілюструючи синтез автентичних та сучасних компонентів. Емоційний зміст, що відображає переживання, пов'язані з рідним домом та прагненням свободи, був переданий за допомогою імітації пташиного співу, виконаного бек-вокалісткою. Живе виконання композиції продемонструвало бездоганний рівень вокальної та вокально-ансамблевої майстерності: виняткове вокально-технічне звучання, ідеальна інтонаційна чистота гармонічних співзвучь, особлива

ансамблева злагодженість, яскрава образно-емоційна експресія, завершений художньо-музичний образ. Соліст Д. Лецинський характеризується харизматичністю, впевненістю та чіткістю виконання, що дозволяє проводити паралелі з легендарним виконавцем Фредді Мерк'юрі.

Сценічний антураж та декоративне оформлення композиції значно відрізняються від попередньо досліджених перформансів. Дійство відбувається на авансцені та на великій штучній платформі, імітованій під галявину, вкриту квітами та травою (кольор декорацій повноцінно підкреслює барви костюмів музичного гурту та бек-вокалісток). Дане сценічне оформлення є дуже символічним, оскільки воно створює атмосферу весни та розквіту, так очікуваних українським суспільством. Світлове оформлення та відеосупровід забезпечують необхідну динаміку, враховуючи статичне розміщення та мінімальні переміщення фронтмена гурту в композиційному плані. Суттєвим елементом є фінальна точка перформансу, де екран підсвічується кольорами української національної символіки, стилізованими під схід сонця, що інтерпретується як вираження віри у позитивне майбутнє України. Це є основною темою даної композиції.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, Національний відбір на Євробачення-2025 в Україні відзначився яскравими виступами, різноманітністю жанрів та акцентом на збереження культурної ідентичності. Міжнародні музичні тренди вплинули на стиль конкурсантів, які поєднали електроніку, альтернативний поп та етномотиви, інтегруючи автентичність у сучасний контекст. Європейський пісенний конкурс є платформою для самовираження українських музикантів, де музично-сценічний образ і вокальна майстерність відображають національні цінності та культурні особливості. Аналіз сценічно-виконавського виміру учасників показує, що художньо-естетичні елементи – костюми, реквізити, хореографія, відео-арт, віджеїнг, режисерсько-світлові рішення – формують цільний образ, який відображає не лише індивідуальність виконавців, а й національно-культурні коди.

Гурт «Ziferblat», який представлятиме країну на міжнародному пісенному конкурсі, вдало синтезував сучасне звучання поп-музики та електронних бітів із характерними інтонаціями інді-фолкового стилю, що може добре сприйматися європейською аудиторією. Виступ колективу вирізняється візуальною театральністю – від символічних костюмів і танцювальної пластики до сценографії – а також патріотичною тематикою й соціальним підтекстом, що перегукуються з сучасними тенденціями Євробачення. Репрезентація постановки має потужну візуальну складову, а вокально-сценічний образ гармонійно вписується в новітній тренд створення цілісної історії. Текст пісні, насичений алюзіями на

актуальні події в Україні, відображає загальноєвропейську тенденцію до музики з глибоким змістом і суспільним меседжем.

Перспективними напрямками подальших досліджень є порівняльний аналіз Національних відборів різних країн у контексті культурної ідентичності та опрацювання сценічно-виконавських практик як засобів трансляції соціокультурних меседжів. Актуальним є також вивчення впливу Національних відборів на міжнародний культурний простір через співпрацю між країнами та просування національних цінностей у глобальних медіа. Додаткової уваги потребує роль сучасних технологій у створенні сценічного образу та посиленні комунікації з аудиторією. Загалом, тема є багатовимірною та перспективною для міждисциплінарних наукових студій у сфері музикознавства та естрадознавства.

ЛІТЕРАТУРА

- Богачов, А. (2013). Культурна ідентичність і пам'ять. *Філософська думка*, (6), 22–28.
- Бойко, А. М. (2016). Джамала як представник співочої культури сучасної України. *Культура України*, (53), 107–115.
- Денисюк, Ж. (2017). *Масова культура і національно-культурна ідентичність в добу глобалізації*. Київ: НАКККіМ.
- Дружинець, М. І. (2021). Естрадне музичне мистецтво України кінця ХХ – початку ХХІ століття як фактор євроінтеграції української культури (дис. ... кандидата мист-ва). НАКККіМ. Київ, Україна.
- Канішевська, Л. (2020). Феномен «національно-культурна ідентичність» як проблема сучасного вітчизняного педагогічного дискурсу. *Актуальні питання гуманітарних наук*, (34/3), 204–210.
- Кириленко, Я. О. (2023). Українські переможці «Євробачення»: сценічно-виконавська репрезентація. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*, 300–302.
- Колосок, В. І. (2022). Аналіз характерних особливостей сучасних українських естрадних хітів на прикладі творів-переможців міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення» 2004, 2016, 2022 років. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, (3), 233–239.
- Локтіонова-Ойцюсь, О. О. (2023). *Виконавський образ естрадного співака в музично-телевізійних проєктах України кінця ХХ – початку ХХІ століття* (дисерт. д-ра філософії, муз. мист-во). КУБГ. Київ, Україна.
- Павліченко, Є. О. (2023). Особливості конструюванні національної ідентичності в сучасній візуальній культурі України. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*, (47), 80–84.
- Поліщук, Р. М. (2017). *Культурна ідентичність як субстанційний чинник формування світогляду українського народу в епоху глобалізації* (автореф. дис. канд. філософ. наук). ЛНУ імені Івана Франка. Львів, Україна.
- Рукомойнікова, О. (2023). Сучасна соціально-культурна ідентичність та коріння музичної народної українки на основі камерної музики. *Fine Art and Culture Studies*, (1), 105–111.

Садовенко, С. М. (2018). Імідж виконавця в українському шоу-бізнесі. *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: виклики та концепції сьогодення*, 44–52.

REFERENCES

- Bohachov, A. (2013). Kulturna identychnist i pamiat [Cultural identity and memory]. *Filosofska dumka*, (6), 22–28 [in Ukrainian].
- Boiko, A. M. (2016). Dzhamala yak predstavnyk spivchoi kultury suchasnoi Ukrainy [Jamala as a Representative of Ukraine's Contemporary Singing Culture]. *Kultura Ukrainy*, (53), 107–115 [in Ukrainian].
- Denysiuk, Zh. (2017). *Masova kultura i natsionalno-kulturna identychnist v dobu hlobalizatsii* [Mass culture and national-cultural identity in the age of globalization]. Kyiv: NAKKKiM [in Ukrainian].
- Druhynets, M. I. (2021). Estradne muzychnе mystetstvo Ukrainy kintsia XX – pochatku XXI stolittia yak faktor yevrointehratsii ukrainskoi kultury [Ukrainian pop music art of the late 20th – early 21st century as a factor of european integration of ukrainian culture] Diss. PhD. Kyiv: NAKKKiM. [in Ukrainian].
- Kanishevska, L. (2020). Fenomen “natsionalno-kulturna identychnist” yak problema suchasnoho vitchyznianoho pedahohichnoho dyskursu [The concept of “national-cultural identity” in contemporary Ukrainian pedagogical discourse]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, (34/3), 204–210 [in Ukrainian].
- Kyrylenko, Y. O. (2023). Ukrainski peremozhtsi “levrobachennia”: stsenichno-vykonavska reprezentatsiia [Ukrainian Eurovision winners: stage and performance representation], *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*. 300–302 [in Ukrainian].
- Kolosok, V. I. (2022). Analiz kharakternykh osoblyvostei suchasnykh ukrainskykh estradnykh khitiv na

pryklyadi tvoriv-peremozhtsiv mizhnarodnoho pisennoho konkursu “levrobachennia” 2004, 2016, 2022 rokiv [An analysis of the distinctive features of contemporary Ukrainian pop hits: a case study of Eurovision Song Contest winners (2004, 2016, 2022)]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*, (3), 233–239 [in Ukrainian].

Loktionova-Oitsius, O. O. (2023). Vykonavskyi obraz estradnoho spivaka v muzychno-televiziinykh proiektakh Ukrainy kintsia XX – pochatku XXI stolittia [The performance image of a pop singer in Ukrainian music television projects of the late 20th – early 21st century]. Doctor of Philosophy. Kyiv: KUBG [in Ukrainian].

Pavlichenko, Ie. O. (2023). Osoblyvosti konstruiuvanni natsionalnoi identychnosti v suchasni vizualni kulturi Ukrainy [Constructing national identity in contemporary Ukrainian visual culture]. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku*, (47), 80–84 [in Ukrainian].

Polishchuk, R. M. (2017). Kulturna identychnist yak substantsiinyi chynnyk formuvannia svitohliadu ukrainskoho narodu v epokhu hlobalizatsii [Cultural identity as a fundamental factor in shaping the worldview of the Ukrainian people in the era of globalization]. Abstract, Doctor of Philosophy. Lviv: Ivan Franko National University of Lviv [in Ukrainian].

Rukomoinikova, O. (2023). Suchasna sotsialno-kulturna identychnist ta korinnia muzychnoi narodnoi ukrainiky na osnovi kamernoi muzyky [Modern socio-cultural identity and the roots of Ukrainian folk music]. *Fine Art and Culture Studies*, (1), 105–111 [in Ukrainian].

Sadovenko, S. M. (2018). Imidzh vykonavtsia v ukrainskomu shou-biznesi. [The performer's image in Ukrainian show business]. *Diialnist produsera v kulturno-mystetskomu prostori XXI stolittia: vyklyky ta kontseptsii sohodennia*, 44–52 [in Ukrainian].

National selection for Eurovision 2025 as a means of developing Ukrainian cultural identity: stage and performance dimension

Yana Oleksiivna Kyrylenko
PhD in Arts, Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Academic and Pop Vocal,
Deputy Dean for Scientific and International
Activities
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University

Anna Serhiivna Yelina
Lecturer at the Department of Choreography
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University

Anastasiia Valeriivna Huz
Lecturer at the Department of Academic and
Pop Vocal
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University

The article examines the National selection for Eurovision Song Contest-2025 as an important tool for shaping Ukraine's cultural identity. Particular attention is paid to the analysis of the finalists' stage performances selection, their vocal and performing style and creative approaches to the musical and stage design of the compositions. The relevance of the study is due to the need for a more detailed study of the musical and stage representation of Ukrainian pop performers in the context of modern global trends. The purpose of the study is to substantiate the importance of National selections as a mechanism of cultural identity formation, and to analyse stage and performance images that have not previously been the subject of scientific consideration. The novelty of the study lies in interpretation of national selection as a phenomenon that determines the cultural affiliation of performers and reflects the diversity of the Ukrainian music scene. For the first time, a comprehensive analysis of the show images and performance styles of the finalists, which have not been widely represented in the scientific discourse. The analytical part of the article is based on a study of the ten most striking original compositions of the national selection finalists, including six solo performers (Vlad Sherif, KRYLATA, Masha Kondratenko, Abiye, FILINKA, KHAYAT) and four music bands (“DK Energetik”, “Future Culture”, “MOLODI”, “Ziferblat”). The key aspects of show performances are considered: vocal skills of the artists, directorial, choreographic and plastic vision of the performances, stage performativity, musical and visual creativity, the image of performers and their compliance with modern European trends. A special emphasis is placed on analysis of scenographic and lighting solutions that affect the perception of the performance by the audience. The impact of the song contest on the popularisation of Ukrainian music culture and its integration into the international context, which contributes to the formation of a positive cultural image of Ukraine in the world.

Keywords: pop art, song genre, Eurovision, national selection, cultural identity, vocal skills, stage and performance image, arrangement, scenography, performativity.